

Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Uygulanmakta Olan Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Genişletildi....

Nesrin Yardımcı SARIÇAY

Raporumuzda; konuya ilişkin yeni düzenlemeler, eski (1 Numaralı) ve yeni (4 Numaralı), “**Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Hakkında Tebliğler**” karşılaştırılarak detaylı bir şekilde değerlendirilmiştir.

Ancak; söz konusu değerlendirmelere geçmeden önce;

Yeni uygulamada, yurt içinde yerleşik haber ajanslarınca, yurt dışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışlarının da Damga Vergisi ve Harç İstisnası kapsamına alındığını belirtmekte yarar görüyoruz.

Buna göre; 5 Aralık 2008 tarih, 27075 sayılı Resmi Gazete’de, 4. Numaralı “Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Tebliği” yayımlandı.

Bu tebliğ; 27.02.2008 tarih, 25386 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış olan aynı isimli, 1 numaralı tebliğ kapsamını genişletici nitelikte.

Yeni tebliğ ile eski tebliğin, “3.2. DİĞER DÖVİZ KAZANDIRICI FAALİYETLER” başlıklı bölümündeki bazı maddeler yürürlükten kaldırıldı.

Yürürlükten kalkan maddeler aşağıda belirtilmiştir.

3.2.14= Uluslar arası ikili veya çok taraflı anlaşma hükümleri çerçevesindeki tesislerin yapımını ve onarımını üstlenene müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri,

3.2.15=İmalatçı firmaların, Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazalarına üreterek yapacakları satış ve teslimler (Bu mağazalarda yapılan satışlar hariç)

3.2.16=İmalatçı firmaların, yabancı uyruklulara (Diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına yapacakları ve yıllık 100.000 ABD Dolarını aşan satış ve teslimleri (Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazalarında yapılan satışlar dahil)

3.2.18=Ambalaj malzemesi imalatçısı firmaların, belge süresi içinde telsim edilmek ve teslim tarihinden itibaren 6 ay içerisinde ihracatçının ihraç ürünü ile birlikte ambalaj olarak ihraç edilmek şartıyla, üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.19=İmalatçı firmaların, Dahilde İşleme İzin Belgesi sahibi firmalara üreterek yapacakları kütük ve blum satış ve teslimleri,

3.2.22=Yalnız petrol türevi üreticilerinin uluslararası ikili veya çok taraflı anlaşma hükümleri çerçevesinde yurt içinde faaliyet gösteren yabancı veya uluslararası kuruluşlara konvertibl döviz karşılığı akaryakıt satış ve teslimleri,

3.2.24=Yerli firmalarca, yabancı ülkelerde ekonomik ve sosyal araştırmalar yapmak suretiyle bilgi bankası oluşturulması ile bu bilgilerin yurt içinde ve dışında pazarlanması amacıyla bilgi iletişim ağı kurulması ve işletilmesi,

3.2.25=Profesyonel spor kulüpleri ile bunların %51'inden fazla iştiraki olan şirketlerin uluslar arası spor müsabakalarına iştirak etmeleri nedeniyle sağladıkları hasılat ile yurt dışına sporcu transferlerinden elde ettikleri gelirler.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi; yeni tebliğdeki en önemli değişiklik; 3.2.19 numaralı madde.

Yeni Tebliğde eski tebliğden farklı olarak 3.2.19. numaralı fıkra var.

3.2.19=Yurt içinde yerleşik haber ajanslarınca, yurt dışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları.

4 numaralı tebliğin, “3.2. DİĞER DÖVİZ KAZANDIRICI FAALİYETLER” başlıklı bölümünde ayrıca aşağıdaki düzenlemelerin yapıldığı görülmekte.

“3.2. DİĞER DÖVİZ KAZANDIRICI FAALİYETLER

Diğer döviz kazandırıcı faaliyetler aşağıda sayılmıştır:

3.2.1. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların (Yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olmak üzere) ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen firmaların,

3.2.1.1. Yerli firma olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları hizmet ve faaliyetler ile yerli imalatçı firmaların, mükerrer olmamak kaydıyla, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri,

3.2.1.2. Yabancı firma olması halinde, yabancı firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten yerli imalatçı firmaların (iş taahhüt eden firmalar dahil) yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.1.3. Yerli ve yabancı firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, yerli firmaya kendi faaliyeti oranında, yabancı firmaya ise (3.2.1.2.) alt bendi çerçevesinde yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.1.4. Yukarıda belirtilen (3.2.1.1.), (3.2.1.2.) ve (3.2.1.3.) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik vb. hizmet satışları,

3.2.2. Savunma Sanayi Müsteşarlığınca onaylanan Savunma Sanayi Projelerini üstlenmiş yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.3. Savunma Sanayi Müsteşarlığınca Savunma Sanayi açısından önem arz ettiği belirtilen savunma araç ve gereçlerini üreten yerli imalatçı firmaların, ülkenin savunması ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.4. (3.2.2) ve (3.2.3.) bentlerinde belirtilen firmalara, yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.5. Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarını üreterek Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılara teslim eden yerli imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.6. Yerli imalatçı firmaların, Dış Ticaret Müsteşarlığınca yayımlanan Tebliğler eki yatırım malları listesinde belirtilen malları üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.7. Yerli imalatçı firmaların, Yatırımlarda Devlet Yardımları Mevzuatı çerçevesinde CKD ithal edebilecek firmalara ithal edebilecekleri bu aksam ve parçaları üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.8. Yap-İşlet Modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerini üstlenen yerli firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri,

3.2.9. Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye (sabit sermaye yatırımı nitelikli olanlar) çıkarılan yatırım malına, sınai mamullere ve yazılım hizmetlerine yönelik ihaleleri kazanan yerli imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

3.2.10. Kamu kurum ve kuruluşlarınca yaptırılan uluslararası taşımalar ile bu kurum ve kuruluşlar tarafından uluslararası ihaleye çıkarılmış yurt içi taşımaları yüklenen yerli firmaların bu faaliyetleri,

3.2.11. Uluslararası taşımacılıktan döviz olarak kazanılan navlun bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri,

3.2.12. Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri gibi döviz kazandırıcı hizmet projeleri,

3.2.13. Uluslararası ikili veya çok taraflı anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurt dışından getirme imkanına sahip oldukları sınai

mamulleri teslim eden yerli imalatçı firmalar ile uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve kuruluşlarına ait tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri,

3.2.14. Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde buldukları sürede, bedelleri yurt dışındaki sağlık ve sigorta kuruluşlarından tahsil edilmek kaydıyla döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetleri,

3.2.15. Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurt içindeki ve yurt dışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışları,

3.2.16. Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yerleşik firmalar adına garanti kapsamında gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, yabancı bandıralı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı ile bunlara yapılan mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları,

3.2.17. Yerli firmalarca, ihraç ürünlerimizin pazarlanması amacıyla yurt dışında mağaza açılması veya işletilmesi,

3.2.18. Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan maden havzalarından rüdvans karşılığında maden çıkarımı ve işletmesiyle ilgili üretim faaliyetleri,

3.2.19. Yurt içinde yerleşik haber ajanslarınca, yurt dışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları.”

Ayrıca; Tebliğin “4. UYGULAMAYA İLİŞKİN ESASLAR” başlıklı bölümünün (4.1.) numaralı bendinin birinci paragrafı ile (4.4.) numaralı bendi yeniden düzenlenmiş, **yerli firma ve imalatçı firma ifadelerinin açıklığa kavuşturulması için (4.7.) numaralı bendinden sonra gelmek üzere (4.8.) numaralı bent eklenmiştir.**

Buna göre;

“4.1. (3.1.8)’de belirtilen faaliyetler için bu konuda düzenlenmiş “Dahilde İşleme İzin Belgesi”; (3.2.)’de belirtilen diğer döviz kazandırıcı faaliyetler için bu konuda düzenlenmiş “Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi”nin ibrazı üzerine, ilgili kuruluşlarca, aşağıda açıklanan usul ve esaslar çerçevesinde başka bir belge aranmaksızın re’sen damga vergisi ve harç istisnası uygulanacaktır.”

“4.4. Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetlerinde, işin proje safhası da dahil olmak üzere yapılan işlemlerle bu konuda düzenlenen kağıtlar, damga vergisi ve harç istisnasından yararlandırılacaktır.”

“4.8. Bu Tebliğde geçen;

“Yerli firma” ibaresi, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş ve vergi uygulamaları bakımından Türkiye’de tam mükellef olan firmaları; “yerli imalatçı firma” ve “imalatçı firma” ibareleri ise, 6762 sayılı Türk

AR&GE BÜLTEN 2008 ARALIK – EKONOMİ

Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş, vergi uygulamaları bakımından Türkiye’de tam mükellef olan ve üretim faaliyetinde bulunan firmaları ifade etmektedir.

Sonuç olarak; ülkemizde, 1964 yılında yayınlanan 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ve yine 1964’de yayınlanan 492 sayılı Harçlar kanunu hükümleri gereği, uygulanmakta olan istisnaların kapsamının genişletilmesi, küresel ekonomik şaşkınlıkların çabuk giderilmesine yardımcı olacak ve maliyetleri azaltacak uygulamalar arasında olup devamı beklenmektedir.